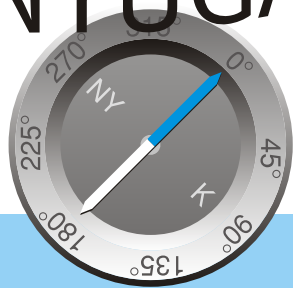

NYUGAT-MECSEKI Tájoló

Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helesfa, Hetvehely, Kővágószőlős, Kővágótöttös

Tájoló Nap hetedszerre

A J Á N L Ó

A sikeres együttműködés fontos a térség számára

Idén már hetedik alkalommal rendezték meg a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs és Területfejlesztési Önkormányzati Társulás (NyMTIT) évenkénti tájékoztató rendezvényét, a Tájoló Napot. A Boda környéki kutatómunka kapcsán megszervezett eseményen idén is több mint százán vettek részt, hogy minél többet tudjanak meg a radioaktív hulladék-tárolás hazai és nemzetközi fejleményeiről, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő (RHK) Kft. munkájáról.

Dr. Hegyháti József, az RHK Kft. ügyvezető igazgatója a nagyszámban megjelent újságíróknak arról is beszámolt a helyszínen, hogy jelenleg a kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékokat befogadó bátaapáti tároló befejezése élvez prioritást, de ennek átadása, 2012 után felszabadulhatnak a források és a kapacitások, és nagyobb figyelmet szentelnek majd a bodai kutatásoknak. Az

ügyvezető igazgató kiemelte, hogy a paksi atomerőműben keletkező kiégett kazetták és a majdani leszerelési hulladékok végleges elhelyezéséhez mindenképpen szüksége lesz az országnak egy nagy aktivitású hulladéktárolóra. Ennek tervezett helyszínén, Boda térségében az idén csak néhány fúrást végeztek, monitoring és állagmegóvó tevékenység folyt.

A radioaktív hulladékok kezelésével megbízott cég vezetője kiemelte, hogy az elmúlt években érzékelhetően nőtt az általuk végzett tevékenység lakossági támogatottsága, ami – mint mondta – a nyitottságnak és az alapos tájékoztató tevékenységnek köszönhető. A lakosság informálásában az itt alakult önkormányzati társulás is jelentős feladatot vállalt. Mivel az önkormányzati választásokkal egy négyéves periódus fejeződött be, Dr. Hegyháti József köszönetet mondott a települések vezetőinek munkájukért.

(Folytatás a 4. oldalon)

NyMTIT hírek

Az október 3-án megtartott önkormányzati választások eredményeként a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás tagtelepüléseinek polgármestereit újraválasztották.

(3. oldal)

Helytálltak a fiatalok a vetélkedőn

Ismét találkoztak az NyMTIT tagtelepüléseit képviselő diákok, hogy idén is összevessék tudásukat és ügyességüket a Tájoló Naphoz kapcsolódó versenyen. Idén Helesfán került megrendezésre az évről évre népszerűbb vetélkedő, és mivel a helyiek a csodás helyszín mellett a napfényes időt is garantálták, jóval több ügyességi feladatot kaptak a diákok, amelyet a szabad ég alatt bonyolított le az RHK Kft. szervezőcsapata.

(4. oldal)

Az OAH-ban járt az RHK kiállítása

Az Országos Atomenergia Hivatal szeptember 18-án – csatlakozva a Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozathoz – nyílt napot tartott, amelyre közel kétszázán látogattak el. Az érdeklődőket Dr. Rónaky József főigazgató köszöntötte, majd előadások hangzottak el az atomenergia biztonságos alkalmazásáról, az OAH tevékenységéről, a nukleáris anyagok biztonságos szállításáról és az elképzelt nukleáris balesetek elhárításáról.

(5. oldal)

Ismét útjára indult a tájékoztató kamion

Néhány hónapos szünet és jelentős átalakítás után ismét országjáró körútra indult a paksi atomerőmű utazó kiállítása. A tájékoztató kamion augusztus 16-án gördült be Pécsre, ahol két hetet töltött, majd rövid szünet után ismét visszatért.

(6. oldal)

Bányásznapi megemlékezés

Az idei bányásznaphoz kapcsolódóan, szeptember 4-én került sor a Kővágószőlősi Bányászati Múzeum udvarán lévő emlékhely megkoszorúzására. Az általános iskola tanulóinak rövid műsora után Berta Zsolt, a MECSEK-ÖKO Zrt. vezérigazgatója ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy „úgy kell tekintenünk a múltra, mint örökségünkre.”

(8. oldal)

FALVAK HÍREI

BAKONYA

Július hónapban a közmunkások segítségével, a település köztereinek rendbetétele, illetve karbantartása zajlott le. Az önkormányzat anyagi támogatásával kispadok kerültek kihelyezésre a település labdarúgópályáján.

Folynak a településen az őszi karbantartási munkálatok. Az önkormányzat idén is nagy hangsúlyt fektet a falu kulturált, szép környezetének fenntartására, bővítésére.

BODA

Az Önkormányzat küldöttsége július 2–5. között az ausztriai partnertelepülés, Ottwang nagyközséggé avatási ünnepségén vett részt.

A Mecsekalja Horgászegyesület szervezésében augusztus 20-án horgászversenyt rendeztek a bodai tavon, felnőtt férfi-női, ifi, és gyermek kategóriában. A hús versenyző összesen mintegy 30 kg halat fogott. Szintén ezen a napon egyik régi hagyományunkat követték a településen, amikor ünnepi szentmise keretében, kenyérszentelésre került sor a római katolikus templomban.

Elkezdődött a horgászto rehabilitációja, ennek során leengedték a tó vizét, és a támfal kövekkel történő megerősítésére is sort kerítettek. Az esőbeállók már elkészültek, az átadás a hetekben várható.

BÜKKÖSD

Július 29-én adták át a Samu Géza nevét viselő falumúzeumot. A műemlék épület felújítása az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program támogatásából, az Önkormányzat és a Bükkösd Holnapjáért Egyesület szervezésében valósult meg.

A településen átvezető főút mentén, közel 800 méter hosszan járdát újított fel aszfaltozással az önkormányzat. A beruházáshoz a TEKI pályázat anyagi forrását használták fel. A TEKI (területi kiegyenlítést szolgáló önkormányzati fejlesztési feladatok) a Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Tanács (DDRFT) egyik, a helyi önkormányzatok fejlesztési feladatait támogató pályázata.

A sportöltözőnél egy nagy alapterületű kerthelyiség kialakítását határozta el az önkormányzat. A beruházás a NOSTRA Cement Kft. támogatásával készül.

CSERDI

Befejeződött a játszótér bővítése, melynek során egy billentő hintát is kihelyeztek, a filagória is átadásra került, ezeken kívül pedig elkészült a Szőlőhegyi út aszfaltozása, közel 1 km hosszan.

A képviselő-testület idők napján rendezvényt szervezett szeptember végén a település polgárai számára.

CSERKÚT

A horgászto körül tereprendezés folyt, a nyári karbantartási munkák a Horgász Egyesület szervezésében zajlottak.

Befejeződött a polgármesteri hivatal felújításához kapcsolódó közbeszerzési eljárás. Megkötötték a szerződéseket, a kivitelezési munkálatok – melyek magukban foglalják a teljes akadálymentesítést is – októberben kezdődtek.

Átadták a település felújított műemlék épületét, az úgynevezett Mosóházat.

HELESFA

Augusztus 7-én került megrendezésre a falunap. A délelőtti programok a gyerekeknek szóltak, ezt követően főzőverseny, közös ebéd, és a helyi termelők borainak ízeletgetése szerepelt a programban. A délutáni kulturális programok között pedig minden korosztály megtalálhatta a számára kedvelt szórakozást.

Már javában folynak az őszi közterületi és temetői karbantartási munkálatok és tereprendezések.

FALVAK HÍREI

HETVEHELY

Végleges szerződéskötésre került sor a szennyvízberuházás ügyében. Az önkormányzat az önrész egy részét pályázat útján, a Duna-Mecsek Területfejlesztési Alapítványtól (DMTA) szeretné elnyerni, amihez a szükséges iratokat már benyújtották.

A település képviselő-testülete egy falugyűlés keretében számolt be az elmúlt négy év munkájáról, külön kiemelve a szennyvízprojekt megvalósulását.

Az idők világnapja alkalmából a képviselő-testület 150 helyi polgárt látott vendégül.

Az önkormányzat emléklakettet és elismerő oklevelet adományozott Pásztor Csongor úrnak, az általános iskola igazgatójának, és Rékai János úrnak, az ifjúsági fúvószenekar vezetőjének, munkájuk elismeréséül.

KÖVÁGÓSZÖLŐS

A településen lévő vízelvezető árkok burkolására közel 5 000 000 forintot költ idén az önkormányzat. A munkák elkezdődtek.

Befejeződött az orvosi rendelő teljes felújítása, és megtörtént a műszaki átadás. A Fő tér díszkivilágításának és az orvosi rendelő kovácsoltvas kerítésének átadására is sort kerítettek.

KÖVÁGÓTÖTTÖS

Befejeződött a településen lévő utak kátyúzása. A munkák közel 700 000 forint értékben valósultak meg.

A pályázati szerződés aláírására került sor augusztus végén, így megkezdődhetett a katolikus templom orgonájának felújítása. A várható költség kb. 3 000 000 forint lesz, az átadásra 2011 októberében kerülhet sor a tervek szerint.

A Falufejlesztő Egyesület szervezésében szüreti felvonulás és bál volt a településen. Az eseményen sokan vettek részt, és egy jó hangulatú nappal lett gazdagabb mindenki.

H í r e k

„A faluért és a vidékért”

A Községek, Kistelepülések és Kistérségek Országos Önkormányzati Szövetsége megalakulásának 20. évfordulója alkalmából az 1990. évi önkormányzati választások óta települése polgármestereként végzett kitaró és eredményes munkájáért „A faluért és a vidékért” kitüntető címben részesítette: Kovács Győző urat, Boda polgármesterét Gondos Gyula urat, Helesfa polgármesterét Jónás József urat, Cserkút polgármesterét Wágner Antal urat, Hetvehely polgármesterét

Önkormányzati választás 2010

Az október 3-án megtartott önkormányzati választások eredményeként a Nyugat-Mecseki Társadalmi Információs Területfejlesztési és Önkormányzati Társulás (NyMTIT) tagtelepüléseinek polgármestereit újraválasztották. A törvényi előírásoknak megfelelően a polgármesterek és a képviselő-testületek tagjai letették a hivatali esküt és megkezdtek az érdemi munkát. Az újraválasztott polgármestereknek és az újra, illetve újonnan

megválasztott képviselőknek ezúton is gratulálunk!

Az NyMTIT tagtelepülések önkormányzatai (2010–2014)

Bakony

Polgármester: Varga István
Képviselők: Beke Zoltán, Belső László, Bozó István, Seres Józsefné

Boda

Polgármester: Kovács Győző
Képviselők: Dömötörné Csapó Tünde, Kasza József, Kotánczi Ibolya, Schlégl József

Bükkös

Polgármester: Budai Zsolt
Képviselők: Dr. Bencze Béla, Blumenschein Tibor, Györkö Ernő, Homann János, Ninkóné Györe Valéria, Volcsányi Gábor

Cserdi

Polgármester: Bogdán László
Képviselők: id. Bogdán József, Bogdáné Földi Krisztina, László István, Péter Krisztina

Cserkút

Polgármester: Jónás József
Képviselők: Faragó Barbara, Hagenthurn József, Szabó Kálmánné, Szabóné Szilveczki Mónika

Helesfa

Polgármester: Gondos Gyula
Képviselők: Hegyi Tibor, Horváth Rudolf, Nagy Ferenc, Wolf Sándor

Hetvehely

Polgármester: Wágner Antal
Képviselők: Csizmadia Dezső, Gyenei János, Lóki Károly, Schlichter János

Kövágószőlős

Polgármester: Sándor Tibor
Képviselők: Ádám László, Bátor József, Bozó Sándorné, Csongrádi Zsolt, Varga Géza, Várnai József

Kövágótöttös

Polgármester: Lévai Sándor
Képviselők: Kelenfi Lajos, Kosztolányi Dezsőné, Rab János, Vizslár Irén

Az idei program díszvendége a svéd Östhammar városának alpolgármestere, Anna-Lena Söderblom volt, aki az oda tervezett nagy aktivitású tároló társadalmi elfogadtatásának sikeréről beszélt. A politikusnő kitért arra, hogy hasonló technológiát alkalmaznak majd ők is, mint itt Boda térségében terveznek, de náluk a magyar koncepcióban szereplő részcső helyett acélsövet használnak majd. Büszkén számolt be arról is, hogy településük lakosságának 80%-a elfogadta, hogy ilyen tároló lesz a környezetükben. Elmondása szerint ennek titka csupán annyi volt, hogy a tervezett beruházás kapcsán végig nyitottak voltak. Az embereknek megadták a kérdés lehetőségét, mert az ott élők nélkül nem lehet végigvinni egy ilyen projektet. A tájékoztatás fontosságát többször is kiemelte, előadásában értékes tapasztalatokat osztott meg a résztvevőkkel.

Kovács Győző, Boda polgármestere, a nyugat-mecseki társulás elnöke az itt zajló ismeretterjesztő tevékenység fontosságára és a helyi fejlesztések eredményeire világított rá. A polgármester újságírói kérdésre úgy nyilatkozott, hogy uránbánya környékén nőttek fel a helyiek, tulajdonképpen már akkor is itt laktak, amikor azok működtek itt. Tudják miről szól a radioaktivitás, itt voltak a nagy meddőhányók is, értik milyen tevékenységek voltak ezek. Véleménye szerint ezekhez képest a mélygeológiai tároló – ami az RHK Kft. koncepciójában szerepel – egy más kategória, egy sokkal elfogadhatóbb, biztonságosabb létesítmény lesz.

Magán a tudományos tanácskozáson Kovács Győző köszöntötte a nagyszámú érdeklődőt, majd a nyugat-mecseki területfejlesztési programokról számolt

Telt ház fogadta az előadókat a bodai művelődési házban

be. A társulás elnökét Dr. Hegyháti József követte, aki bevezetőjébe az NyMTIT és az RHK Kft. sikeres együttműködését méltatta. Utánuk Nős Bálint, a társaság tudományos munkatársa következett, aki a hulladéktárolás biztonsági kérdéseiről tartott nagyon élvezetes előadást, majd Dr. Pávics László, a Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karához tartozó, Nukleáris Medicina Intézetének vezetője számolt be az atomenergia és az orvostudomány kapcsolatáról. Ms. Anna-Lena Söderblom, Östhammar alpolgármestere a helyi közönségnek is prezentációt tartott a nagy aktivitású radioaktív hulladékok végleges tárolójának társadalmi elfogadtatásáról. Dr. Fedor Ferenc, a GEO-CHEM Kft. és a MECSEKÉRC Zrt. képviselőjében a kutatási műveletek környezetet károsító hatásának, a légszennyezettség csökkentésének innovatív megoldásairól érkezett. Zárásként pedig Földing Gábor, MECSEK-ÖKO Zrt. szakembere beszélt a

Nyugat-Mecsek vízminőség védelméről a kutatások tükrében.

A tudományos program mellett a szokásos gyerekvetélkedőre és horgászversenyre is sor került. Előbbi Kővágószőlős, utóbbi Bükkösd győzelmével zárult. Délután pedig egy nagyon jó hangulatú – a „Pannon Mediterrán Ősz” rendezvénysorozatba illő – szüreti fesztivál szórakoztatta a település lakosait és a környező falvakból érkezett vendégeket. Felvonulás, néptánc, koncertek és vásár is színesítette a programot.

A szüreti felvonulás igazi népiünnepélynek számít

Helytálltak a fiatalok a vetélkedőn

Ismét találkoztak az NyMTIT tagtelepüléseit képviselő diákok, hogy idén is összevessék tudásukat és ügyességüket a Tájéoló Naphoz kapcsolódó versenyen. Idén Helesfán került megrendezésre az évről évre népszerűbb vetélkedő, és mivel a helyiek a csodás helyszín mellett a napfényes időt is garantálták, jóval több ügyességi feladatot kaptak a diákok, amelyet a szabad ég alatt bonyolított le az RHK Kft. szervezőcsapata. Hatalmas verseny alakult ki az izmokat megmozgató és jó adag ügyességet igénylő mocsárjárás nevű versenyszám során, de a legnagyobb biztatást mégis azok a diákok kapták, akik bekötött szemmel, a csapattársaik utasításait követve gyűjtötték össze az értékes

pontokat jelentő labdákat. A szellemi vetélkedő során kiderült, hogy a diákok évről évre felkészültebbek és tájékozottabbak a világban és a térségben zajló eseményekkel kapcsolatosan, így nem véletlen, hogy a mintegy 50 kérdést felvonultató kvíz még a tavalyinál is gyorsabban zajlott le. 2010-ben, igen szoros versenyben Kővágószőlős szerezte meg az első helyezést. Őket követte a házigazda település, Helesfa csapata. A dobogó harmadik fokára pedig Cserdi diákjai állhattak. A sportszerű versengést az NyMTIT településeinek polgármesterei köszönték meg a diákoknak, akik nyereményekkel, ajándékokkal és egy izgalmas nap emlékeivel térhettek haza.

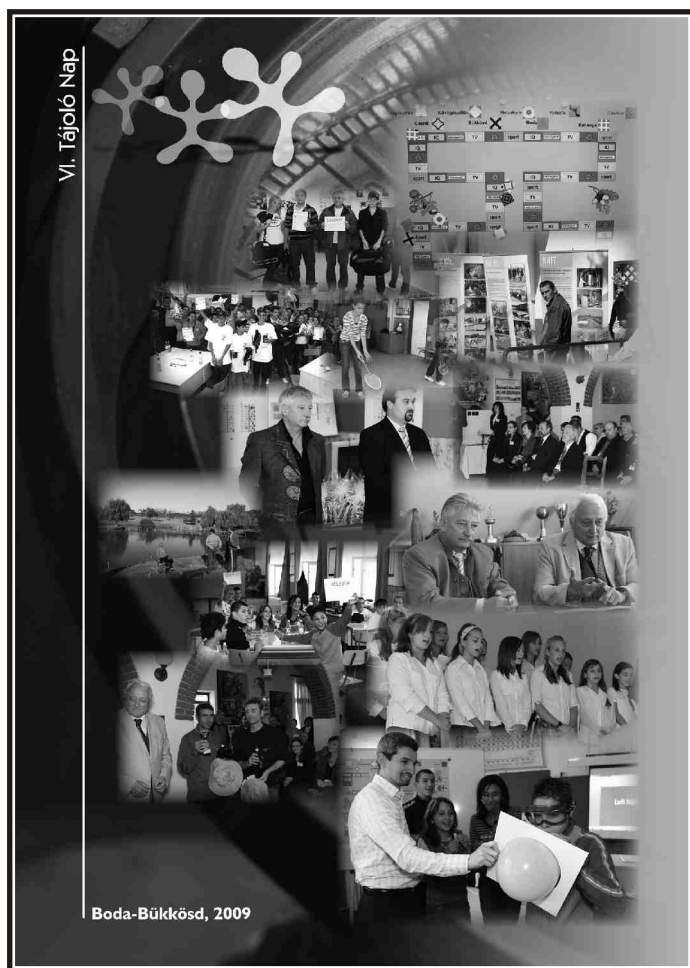

A svéd díszvendég nyilatkozatai a híradásokban is visszaköszöntenek

Nyereményözön hullott a diákokra

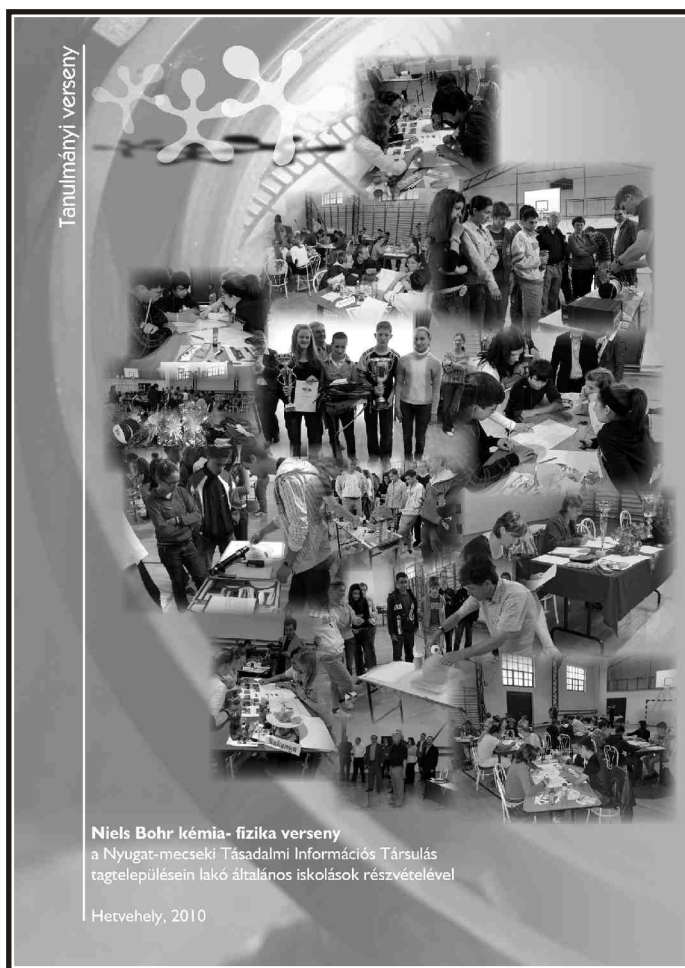
Tájéoló napi tablók

VI. Tájéoló Nap

Boda-Bükkösd, 2009

*Ízléses tabló díszítette a művelődési ház
a tavalyi Tájéoló Nap képeivel*

Tanulmányi verseny

Niels Bohr kémia- fizika verseny
a Nyugat-mecseki Társadalmi Információs Társulás
tagtelepüléseinek általános iskoláinak részvételével

Hetvehely, 2010

*Az idei Niels Bohr fizika-kémia verseny
emlékezőtéseit is tabló örököltette meg*

Az OAH-ban járt az RHK kiállítása

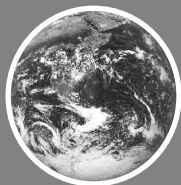
Az Országos Atomenergia Hivatal szeptember 18-án – csatlakozva a Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozathoz – nyílt napot tartott, amelyre közel kétszáz látogatót el. Az érdeklődőket Dr. Rónaky József főigazgató köszöntötte, majd előadások hangzottak el az atomenergia biztonságos alkalmazásáról, az OAH tevékenységéről, a nukleáris anyagok biztonságos szállításáról és az elképzelt nukleáris balesetek elhárításáról. A látogatás az OAH épületének alagsorában kialakított „Veszélyhelyzeti intézkedési, gyakorló és elemző központ”, a CERTA megtekintésével folytatódott. Ezt követően az RHK Kft. vendég-kiállítása vette át a főszerepet. Az érdeklődők a helyszínen megtekinthették a társaság tevékenységéről szóló plakátkiállítást. Az egyes radioaktív-hulladék-tárolóktól a kutatási projekteken át, a hulladék elhelyezési koncepciókról szóló videóig rövid, de annál tartalmasabb ismeretterjesztésben volt része a szépszámu látogatónak. Az OAH szakemberei

gondos hozzáértéssel számoltak be az érdeklődőknek az egyes létesítmények tevékenységéről. A bemutatott feladatok

között természetesen helyet kapott a nyugat-mecseki kutatási területen folytatott munka is.

A Nyugat-Mecsek jelentőségét a fővárosban is elismerik

K i t e k i n t ő

A Közel-Keleten is szükség van az atomenergiára

Egyre több közel-keleti ország dönt atomerőművek építéséről, hogy kielégítse a gazdasági és demográfiai növekedés miatt rohamosan bővülő áramszükségletét. A régióban számos ország jelentette be a közelmúltban, hogy polgári nukleáris programok elindítását tervezi. Az egyértelmű gazdasági kényszer, az egyre növekvő kereslet szembesülése a források korlátozottságával elegendő ok, hogy az országok vezetői atomerőművek építésével is számoljanak.

Az első iráni atomerőmű augusztus végére készült el Busehr városában, orosz segítséggel. Elsőként a világ legnépesebb arab országának számító Egyiptom lépett Irán nyomdokaiba, amikor úgy döntött, hogy négy atomerőmű felépítését tervezi 2025-ig. Az afrikai ország, amelyben összesen 80 millióan élnek, és népessége az elmúlt harminc évben megduplázódott, augusztus végén jelentette be, hogy az első, 1000 megawatt teljesítményű erőművet a Földközi-tenger partján fekvő Ed-Dabaában fogják felépíteni, és várhatóan 2019-ben kezd majd meg működését. Az ország áramszükséglete csak az elkövetkező négy

évben 6-7 százalékkal növekedhet, míg fosszilis energiaforrásai harminc éven belül ki fognak merülni.

Egyiptom mellett a térségben Jordánia is nukleáris programba kezdett. Ez az ország, jelenleg energiaszükségletének 95 százalékát importálja. Amman több megállapodást írt alá különböző országokkal (legutóbb Japánnal), s az a célja, hogy 2015-ben működésbe lépjen az első jordániai atomerőmű. Az ország az ivóvízben legszegényebb államok közé tartozik, így a központot az áramtermelés mellett a tengervíz sótalanítására is használják majd.

Az atomenergia iránt megnövekedett érdeklődés az olaj magas árához köthető a térségben. Azok az országok, amelyek nem rendelkeznek olajkészletekkel, immár alternatívákat keresnek. Ugyanakkor az olajban és földgázban gazdag országoknál, mint például Kuvaitban, Szaúd-Arábiában és az Egyesült Arab Emírségekben is megfigyelhető az atomerőmű-építési tendencia.

Ez utóbbiak már 2009 végén kiválasztották azt a dél-koreaiak vezette konzorciumot, amely négy atomerőművet fog felépíteni. Az első a szaúd-arábiai határ közelében található Braka városában lesz, és a tervek szerint 2017-re készülni majd el. Az előrejelzések szerint az arab ország áramszükséglete 2020-ig a

duplájára fog növekedni. Az építkezési hullámhoz csatlakozva Kuvait is atomerőművek építéséről szóló együttműködési szerződést írt alá Japánnal és Franciaországgal. A kuvaiti elképzelések szerint a következő 20 évben négy ilyen erőművet építenek majd. Az energiaellátás javítása annál is fontosabb, mert például idén júniusban – a rendkívül meleg időjárás miatt – a lakosságnak számos üzemzavarral és áramszünettel kellett megküzdenie.

A világ olajkészletének ötödét birtokló Szaúd-Arábia is zöld utat adott egy nukleáris programnak, hogy változatosabbá tegye energiatermelő forrásait. A program francia együttműködéssel valósul majd meg.

A Közel-Kelet több mint háromszázmillió lakosát csak az atomenergia felhasználásával tudják majd ellátni a jövőben villamos energiával

Ismét útjára indult a tájékoztató kamion

Néhány hónapos szünet és jelentős átalakítás után ismét országjáró körútra indult a paksi atomerőmű utazó kiállítása. A tájékoztató kamion augusztus 16-án gördült be Pécsre, ahol két hetet töltött, majd rövid szünet után ismét visszatért. A jármű még 2009 októberében debütált Bodán, a VI. Tájolón Napon.

A paksi atomerőmű bővítése több ízben felvetődött már, az utóbbi években ismét komolyan foglalkoztatja a szakembereket, döntéshozókat. Az esetleges új blokk vagy blokkok építésének előkészítéséhez az országgyűlés a múlt év márciusában adott felhatalmazást. Ezek után keresett a lakosság tájékoztatására új módszereket a régiék mellé a Paksi Atomerőmű Zrt. Nemzetközi szinten kimagasló Magyarországon az atomerőmű működésének támogatottsága. A lakosság több mint 70 százaléka egyetért a villamosenergia-termelés ezen módjával. A Paksi Atomerőmű Zrt. és tulajdonosa, a Magyar Villamos Művek Zrt. sokat tesz azért, hogy ezt a támogatást megtartsa.

Az országgyűlési döntés után határozták el, hogy helybe viszik az információt a lehető legtöbb településre, hogy azok is megismerjék az atomerőmű múltját, jelenét és terveit, akik nem látogatnak el Paksra. A kamion 2009 októberétől 2010 májusáig 94 településen járt, és több mint 18 ezer ember látta. Elsősorban nukleáris létesítmények és kutatások körzetében állomásozott a mozgó tárlat. A tapasztalatokat összegezve a kamion kiállítóterét felújították, kiegészítették, és ismét útjára indították. Az első állomás Pécs, Európa Kulturális Fővárosa volt. A kamiont a Pécsi Ifjúsági Ház előtti téren állították fel, itt két hétig fogadta a látogatókat. Ezúttal elsősorban a turisták figyelmére számítottak, de szeptember közepén ismét visszatért ide a mozgó látogató központ. Mivel Pécs egyetemi város, sok fiatal itt tanul, lehetőséget teremtettek a számukra is, hogy megnézzék a kiállítást.

A kamion segítségével – a személyes találkozás lehetőségét felhasználva – lehetőség nyílik a lakosság ismereteinek bővítésére, valamint a felmerülő kérdések megválaszolására, párbeszéd kialakítására. A kiállítás átfogó képet nyújt a közel 30 éve biztonságosan működő atomerőműről, a keletkezett radioaktív

hulladékok biztonságos elhelyezéséről, a tervezett bővítés részleteiről, valamint a gazdaságra és a környezetvédelemre gyakorolt kedvező hatásokról.

A kamionban elsőként egy rövid filmet nézhetnek meg a betérők. A kisfilmben Kovács Antal olimpiai bajnok cselgáncsozó invitálja virtuális sétára a látogatókat. Az atomerőműben tett kalandozás után, visszatérve a kamion belsejébe, négy hatalmas érintőképernyős interaktív tábla nyújt lehetőséget az önálló információszerzéshez. A látogatók egy kerékpár segítségével saját áramtermelő képességüket is tesztelhetik. A tervek szerint minden ötezer lélekszámú nagyobb településre elmegy a tájékoztató kamion. A második körút 2011 májusáig tart, ezalatt összesen 82 települést keres fel a mozgó tárlat.

A tájékoztató kamiont eddig közel húszszeren látták már

Hajózni muszáj...,

...élni nem – tartja az ókori bölcsesség. Márpedig kockázat rejlik mindenben: viharos tenger, a Homérosz által oly szemléletesen leírt félelmetes Szkülla és Kharübdisz, csábító halálos sellők leselkednek a hajósokra, és mégis, el kell jutniuk távoli helyekre, felfedezni, kereskedni, rosszabb esetben harcolni az ottlakókkal.

Ma is állandóan kockáztatni kell, hogy legyen mit ennünk-innunk immár hétmilliárd embertársunkkal együtt, gondolva arra is, hogy a népesség egyre csak nő. Ezért alig érthető a hadakozás például a génmódosított növénytermesztés iránt. Elfogult cikkek tálalják szenzációhajhász módon a veszélyeit, és közben szándékosan elfeledkeznek arról, hogy minden táplálék egyébként is hordoz magában kockázati tényezőt, a gyomirtók maradványaitól kezdve a tartósító szerekig, de akár a helytelen táplálkozásig is.

Hajózni muszáj... Különösen érvényes ez az energetikára, hiszen általa tudunk csak élni a technika csodálatos vívmányaival. És nemcsak a gazdag, fejlett társadalmú országokban, hanem a feltörekvőkben is. Nem meglepő, hogy szakértői becslések szerint századunk közepére a világ energiaigénye megkétszereződik, miközben már most is erősen fogyasztjuk Földünk készleteit: fogy, csak fogy a kőolaj, a földgáz, de még a szén is, és ráadásul az alkalmazásukból keletkező

hulladékok, a gáz-, por-kibocsátások súlyosan terhelik a környezetet.

Kiút lehet a gondok közepette, hogy rendelkezésünkre állnak soha ki nem fogyó energiaforrások: a szél, a nap-sugárzás, az áramló vizek, a tengerek árapály, hullámverése, vagy a Föld hője – és csak arra várnak, hogy hasznosítsuk őket. Ám kockázatok kísérik ezek alkalmazását is, bár a radikális zöldek hajlamosak erről elfeledkezni.

Itt van például a Föld belső hőjének hasznosítása. Nálunk egyesek különösen hangosan sürgetik a geotermikus energia széles körű hasznosítását. Valóban, hazánk területén az átlagosnál vékonyabb a kéreg, tehát kevésbé mélyre kell lehatolni ahhoz, hogy magasabb hőmérsékletű vizekhez jussunk. Hangosak a vádak: nem használjuk ki eléggé ezt a nagyszerű adottságot!

De mi a valóság?

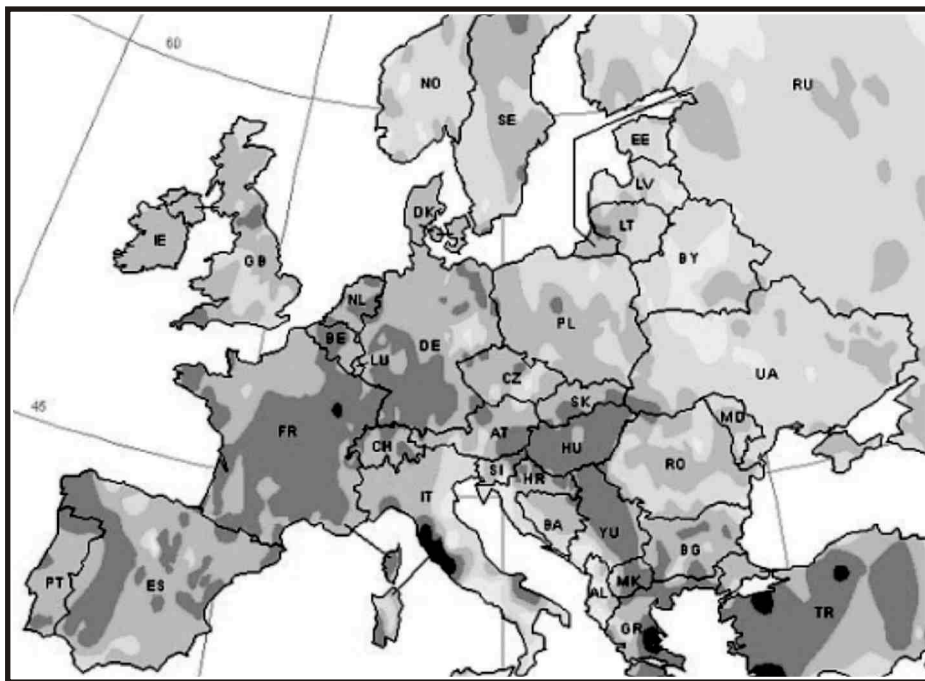
Érdekes és kitűnő cikk jelent meg nagyszerű folyóiratunk, a Természet Világa augusztusi számában. A tudós szerző, *Dr. Jánosi Imre* meggyőzően írja le a geotermikus energia hasznosításának pro és kontra érveit. Bizony nagyon erős „kontra” érvek, komoly kockázatok tárnak elénk. Kiderül, hogy nálunk a felszín közeli értékek csak meglehetősen kismértékben haladják meg a világátlagot, sajnos magyar földön nem törnek föl energiatermelésre befogható gejzírek,

mint a szerencsés Izlandon. „Elektromos generátorok meghajtásához ~150°C-nál alacsonyabb hőmérsékletű víz nemigen használható, ezért a közepes mélységből kitermelt geotermikus energia elsődleges felhasználási területe a fűtés (ipari méretekben)” – mutat rá a szerző. Ha ennél magasabb hőmérsékletig akarunk elérni, 5-6 km-re kell lehatolni. Ekkor viszont – például a mélységi kőzetek repesztésével működő technológiák nyomán – szeizmikus (földrengéses) veszélyekkel is szembe kell nézni. Nem véletlen, hogy a svájci kormány a nagy ígéretekkel beindított ilyen célú erőműprojektet a kísérleti próbaüzem után tavaly decemberben véglegesen leállította.

Pedig a szerzőtől távol áll a riogatás. „Szándékaim szerint erről szó sincsen – vallja Jánosi Imre. – Pusztán arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy mindenfajta természetátalakító tevékenységnek megvan a maga pozitív és negatív oldala, ezen belül minden energiatermelő technológia rejt magában valamennyi kockázatot. A kockázatok reális mérlegelése elengedhetetlen, érzelmekre hagyatkozva nem lehet fontos döntéseket hozni. Véleményem szerint az atomenergia ugyanúgy nem ördögtől való dolog, mint ahogy a megújuló források ismert módozatai sem jelentenek panaceát az emberiség minden eljövendő gondjára”.

Bölcs, megfontolt szavak, látszik, hogy természettudóstól és nem politikustól származnak. Úgy tetszik, erősödik nálunk is a józan felismerés, hogy a nemzedékek létét (sőt jólétét) befolyásoló döntésekben számítások, kísérletek, modellezések, műszaki és gazdasági megfontolások kellenek az érzelmek felkorbácsolása helyett. A kockázatok minimalizálására persze minden esetben törekedni kell. Ezt kell belátnunk a ma legalkalmasabb energiatermelőnek látszó atomenergia esetében éppúgy, mint a hangosan reklámozott megújulóknál.

*Dr. Szentgyörgyi Zsuzsa villamosmérnök,
a Magyar Mérnök Akadémia tagja*

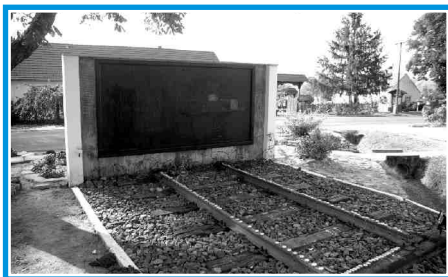
Európa geotermikus térképe azt mutatja, hol találkozzhatunk melegebb vizekkel a föld alatt

Falunap Cserdiben

700 napja találkoztunk utoljára ilyen nagy létszámban – kezdte ünnepi beszédét Bogdán László, Cserdi polgármestere a szeptember 4-én megrendezett falunap megnyitóján. Az eseményen részt vett Pichler Imre, a térség országgyűlési képviselője, Dr. Győrvári Márk, Szentlőrinc város polgármestere, a Szentlőrinci Többcélú Kistérségi Társulás elnöke, Kovács Győző Boda polgármestere, az NyMTIT elnöke, valamint a térségi társulás tagtelepüléseinek polgármesterei.

Amiért ma összegyöttünk, egy megemlékezés egy nagyon szomorú eseményről – folytatta Bogdán László. – Hatvanhat évvel ezelőtt, Treblinka és Auschwitz között 3000 cigány embert öltek meg. Volt egy álmom, ami most megvalósult. Illő emléket állítottunk az áldozatoknak. Ezt a falat nem kell nagyon magyarázni, sokat jelent az itt élő embereknek – zárta beszédét a polgármester, majd arra kérte a megjelenteket, hogy közösen leplezzék le az emlékművet.

A Holokauszt-fal, a falu hídjához hasonlóan, szívügye volt a polgármesternek. Cigány emberként nagyon fontos számára a megemlékezés – vélekedtek a nagyszámban megjelent helyiek.

*Az avatáson résztvevő
mecseket helyeztek el a síneken*

Az Európa-fal is izlésesre és igényesre sikerült

Ezután sor került az Európa-fal felavatására is. Az Európa-fal jelentősége az, hogy Európa előtt fejet hajtunk és tiszteljük hovatartozásunkat – mondta Cserdi előljárója. Az installáción, egy márványtáblán helyezkedik el Európa, bal oldalon az országnevek rövidítései, jobb oldalon pedig azoknak a személyeknek a nevét sorolják fel, akiknek köszönetet mond az önkormányzat az emlékmű megvalósításáért. Érdekessége az alkotásnak, hogy sötétedés után világít.

A fal mellé egy kerámia földgömböt helyeztek el, melybe az avatáson a község gyermekei beleszórtak egy-egy marék, európai országokból származó földet. A község polgárai hónapokig gyűjtögettek, kérték ismerőseiket, akik valamelyik európai országba utaztak, hogy hozzanak onnan egy kis földet. Szinte minden ország egy kis „darabkáját” sikerült begyűjteni, így Európa a gömbbe van „elhelyezve”.

A falakat a polgármester álmotta és valósította meg, a két keze munkájával is, a község lakóinak összefogásával. Érdemes ellátogatni Cserdibe, érdemes emlékezni!

Bányásznapi megemlékezés

Az idei bányásznaphoz kapcsolódóan, szeptember 4-én került sor a Kővágószőlősi Bányászati Múzeum udvarán lévő emlékhely megkoszorúzására. Az általános iskola tanulóinak rövid műsora után Berta Zsolt, a MECSEK-ÖKO Zrt. vezérigazgatója ünnepi beszédében emlékeztetett arra, hogy „úgy kell tekintenünk a múltra, mint örökségünkre.” Történelmi szemmel nézve rövid ideig tartott a bányászati tevékenység a Mecsekben, de világszínvonalú volt a munka, az alkalmazott technika és a megvalósítás tekintetében. A bányászokra mindig jellemző volt az összefogás – folytatta Berta Zsolt. – Ennek az eredményeként a MECSEK-ÖKO Zrt. és a Zsongorkő Baráti Kör együttműködésének köszönhetően, a Központi Bányászati Múzeum munkatársainak szakmai segítségével, felújították és kibővítették a bányászati kiállítás anyagát. Ez a nap a főhajtás napja a

bányászok előtt, akik munkájuk során életüket áldozták a mecseki uránbányászatért – zárta gondolatait a vezérigazgató. Az emlékműnél koszorút helyezett el a MECSEKÉRC Zrt., a MECSEK-ÖKO Zrt, a kővágószőlősi képviselő-testület, a Zsongorkő Baráti Kör, valamint több civil szervezet képviselője.

*A méltóságos megemlékezésen
a vezetők is elhelyezték koszorúikat*

Polgárőrök sportoltak Bodán

Rengeteg induló és néző vett részt az idei sportnapon

A megyei polgárőr sportnap véglegesen otthonra talált Bodán – így jellemezhető a jubileumi, X. Baranya Megyei Polgárőr Sportnap. Közel 500 résztvevő volt jelen a reggeli regisztrációnál, ahol Tóth Tibor, a Baranya Megyei Polgárőr Szövetségek elnöke, Lajtmán József, a Bodai Polgárőr Egyesület elnöke és Kovács Győző, Boda polgármestere köszöntötte a megjelenteket.

A meghirdetett versenyszámokban 21 csapat indult. Légpuskalövészet, íjászat, kispályás labdarúgás, asztalitenisz, tűzoltó staféta, főzőverseny volt a palettán. Nagy sikere volt a főzőversenynek, melyre 18 csapat nevezett. Ennek a versenyszámnak külön érdekessége volt, hogy a településre látogatóba érkezett olasz Polverara település küldöttsége, annak polgármester asszonya és alpolgármestere voltak a zsűri tagjai. A főzőversenyt Mecsekpölöske csapata nyerte kürtöskalácsból készített szerencseszaru és húsból épített erdő-részletet ábrázoló kompozíciójával.

A labdarúgást – bátran kijelenthetjük – a hagyományoknak megfelelően Boda csapata nyerte, immár sokadik alkalommal. A nap folyamán a színpadon a résztvevő csapatok által nevezett műkedvelő csoportok szórakoztatták a jelenlévőket, mindközben a Bodai Kertbarátok Köre borkóstolóra invitálta a sportnap résztvevőit. Jó hangulat, mozgás, versenyek – ez jellemezte az idei rendezvényt is, mindenki nagy öröme.

NYUGAT-MECSEKI
Tájéoló
Bakonya, Boda, Bükkösd, Cserdi, Cserkút, Helyhely, Kővágószőlő, Kővágóötös

KISTÉRSÉGI LAP

Kiadja a Noguchi Porter Novelli
(1054 Budapest, Szabadság tér 7.)
Felelős kiadó a kft. ügyvezető
igazgatója. Szerkeszti
a szerkesztőbizottság.
Készült a Ferling PR Kft.
közreműködésével.
Nyomás: V-TESA Bt.

ISSN 1786-0563